

ПЕТКО ТОДОРОВ

КОНЕКРАДЦИ

chitanka.info

От една страна, между няколко дълги стрехи, стърчи олющеното минаре, от друга — зад песъчливи ридове се разлива морето, далеч в ширинето нататък. Приседнал навръх рида от пладния още, Доко беше се загледал в оръфания крачол на панталоните си и не забеляза кога се разтопи вечерната зара над морските атлазени пазви. Татък надолу се счу тропот, тогава той се сепна и като зарна яхнал на кон чорбаджията, плахо се посви на мястото си, да го не види. Чорбаджията изви с коня зад рида и си отмина, той вдигна пак глава, като че го хвана яд сам на себе си — какво има да се бои пък от него!... И не само от него, превива пред всекиго той врат и никого не може да гледа в очи.

— Ама — захваща да се укорява сам Доко — като съм сгърнал ръце тъй, зарязал жена и дете...

Къде пък да вървя? В къщи — пущияк, с кого, какво да захвана!... — От кожата си навън не може да излезе. И пак се загледа наоколо.

По песъчливите крайморски рътлини нищо се не мярка. Нататък се чува дремливия шепот на вълните. Като въздух те се подигат над мощните морски гърди, кривват пенливи гриви и летят към бреговете. Смърква се...

Как си кроеше той в затвора, кога вечер лягаше или кога му додееше да плете кесии. — Щом като го пуснат, и ще се хване за работа. Дренки ще отиде да бере, гъби да търси — никога няма да остава парапет, да го езди дявола. Не за пари ще работи той — като има хляб в къщи, защо му е повече! Ами тъй, да се види и той наред с хората, да го не отритват вън от света. Билото било, отсега нататък да се прибере с жена си — делник на работа, ще познават тогава празника и ще му се радват наред със съседите. Тъй досега както е вървяло — минава Коледа, Великден, без да ги познае, без да сети, че и той е човек. Дотегна му на душата все от одвън да дебне света като вълк. Исква вече да влезе между хората...

А като го пуснаха от затвора вчера, рече да си отиде в къщи. — Никого няма. Похлопа, повика; съседите се обадиха, жена му отишла и се главила ратакия. Намисли, ще я повика, двамата да се приберат пак, да види и детето си — за него най го болеше сърце... Тя, като го видя, не му даде и приказка да продума. Няма време да се върне при него да гладува — детето го дала да го осиновят людски хора.

Остана самичък наред пътя, не знае къде да се дене. Тръгна той намерки дано работа намери, я да го повика някой, а де помине, всички го изглеждат, като че сами с поглед да го отделят от себе си.

Цяла нощ броди като пуштиняк насам-нататък: на разсъмване, кога касапи понесоха агнета към салханата, той влезе на рида — отстрана пак да гледа.

— Няма да се убия, я! — прегърна вирнати колена той и се загледа в потъмнялото море нататък.

И както стоеше тъй, зад него се мярна нещо; той се озърна и нисък, сбъхтан човек се ухлеби насреща му.

— Рува, ти ли си бил... — светна пред очите изведнъж на Дока.

— Подуших те, отдалече те подуших... — пойде Рува. — Оттам хи, като те зарнах, и сякаш нещо ми каза.

— Хай да те!...

— Ами кога те пуснаха, че си се окумил тъй самичък? — приседна до него Рува и се спогледаха и двамата, радостни, че са се намерили пак.

— Вчера — въздъхна Доко и изведнъж току клюмна глава. — Ама излязох, братко, и ме налита отново да се повърна... Ни жена ми ме рачи, ни аз сам зная за какво да се хвана. Сгърнал съм тъй ръце, стоя от отзарана тук.

— Ех, тъй си е то — като му изтървеш края веднъж, Доко, тегли го за опашката...

— Най ми е, че няма за какво да се хвана — тъй ще ми се запуши душата — повтори пак Доко.

Те се смълчаха.

Лятна вечер засеняше ридът, вятъра беше притихнал. И само през морето татък тежка гемия се примъкваше към брега.

По едно време из пътя надолу се счу пак конски тропот, задрънкаха жезла — яхнал на разседлица алест кон, се показа човек, водейки след себе си катър.

Рува изведнъж сдърпа Дока да мълчи.

Човекът, праметнал на рамо железни букаи, зави по пътя и без да извърне глава да ги види, отмина с катъра нататък към морето.

— Каруцаря, Дабито... Върна се напред от Добруджа, сега ще закара крантите си на ливадите да пасат. Ела да го преварим оттук през Суходол...

— Ехе — съживи се изведнъж Доко и скочи, — може ли ни отвори работа: както бяхме останали парапет...

Рува турна пръст на уста. И двамата тръгнаха нагоре.

— Ти хубаво гледай — подйе Рува, като се спуснаха в потъмнелия Суходол, — Даби сякаш с лопата са го изтърсили, не мой да кара. Ний да им се метнем, топъл хляб в Кюстенджа занасяме оттук.

Доко, както беше го зяпнал в устата, като чу Кюстенджа, цял се разтрепера. — Да прехвъркнат таме границата веднъж те, отвъд друго царство, на друга сметка живот!...

Нощта, ведра и тиха, облъхваше вече наоколо. Татък под ридовете едва-едва се долавяше дремливата вълна. Два малки фенера огледваха брега от гемията, която се канеше да хвърли котва.

Кога конекрадците се изкачиха над Суходол — и месецът се подйе над потъмнялото море и хиляди златни късове от него се раздробиха по дългите.

— Видиш ли го? — смушка Рува другаря си. — Хи-и, при крушата; туря им букаите.

И двамата се свиха зад драките на връх рида и дебом заизничаха към потъмнелите ливади, прострени чак зад границата оттатък.

Каруцаря, както беше коленичил, турна букаите и на катъра; стана, изхлузи им юларите, после цъкна с огниво да запали цигарата си и хвана пътеката под склона на Суходол пак към морето.

— Хайде — изправи се нетърпеливо Доко.

— Чакай, докато изгрей месеца над полето, ний ще прескочим границата. Оттам или при градинарите, или ще им престрижем гривите и утре на пазаря в Кюстенджа — търговци...

— Докато той дойде да ги подири тук, ний ще си умийме ръцете от тях!... — скочи радостно Доко и тупна по гърба другаря си.

Месеца едва огрея върховете на ридовете — в ливадите още се тъмнее. Мълчаливо те се засмичаха надолу. — Ето доближиха запасания кон. Той подигна с усилие предни крака, букаите глухо се раздрънкаха и те плахо се озърнаха и двамата... Доко се хвърли, хвана коня за гривата, Рува откопча букаите от краката му и ги стрелна настрана.

— Разпаши пояс, примката на врата — и му се мятай... — втурна се Рува запъхтян и към катъра.

Мигом и двамата се метнаха и полетяха през полето.

Равно и широко е добруджанското поле, а в полумрачината още по-широко става!

Навирил опашка, мята запъхтян коня предница напред, по него катъра кълси от все сила.

— „Дръж се, не бой се, вятърът те носи“, вика коня — обади се Рува. — Пък катъра ситно дребни, ама: „мотика и лопата — гроб ти копая“...

— Я, я — пресече го Доко. — Ай сега, ако не стъпчем разколното, Рува...

Татък в мрачината изпъкна колибата на пограничната стража. Те завиха по-отгоре, приведоха се мълком и полека приближиха границата. Кога дойдоха наспоред с колибата, вече дъхът им се беше свършил. — Рува изведнъж сбута катъра, изпраця по него с коня и Доко и полетяха пак с все сила нататък. Само един светнал прозорец на колибата като зорко око ги сподери из потъмнялата Румъния.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.